

F. t. 1. om afgift af bekæmpelsesmidler

ten vil øge incitamentet til at udnytte potentialen for reduktioner i bekæmpelsesmiddelanvendelsen uden nævneværdige reduktioner i afgrødeudbytte.

Anvendelsen af bekæmpelsesmidler afhænger af de enkelte landmænds aktivitet på området og påvirkes af landmændenes viden, muligheder, lovgivning og økonomiske forhold.

Sædskiftet er en central faktor i forebyggelse af problemer med ukrudt, sygdomme og skadedyr og dermed mulighederne for at nedsætte bekæmpelsesmiddelforbruget. Eksempelvis kan nævnes, at jo mere forskelligartede afgrøder med hensyn til dyrkning og livsvarighed, der er i sædskiftet, desto mere alsidig ukrudtssammensætning vil der være. Denne alsidighed ledsages generelt af et mindre bekæmpelsesbehov.

Valget af sorter har også stor indflydelse på, i hvilket omfang det er rentabelt at benytte bekæmpelsesmidler. Det vurderes, at der er et betydeligt potentiale for at nedsætte forbruget af svampemidler i korn – alene ved at vælge mere resistente sorter.

Risikoen for, at nogle af de almindelige svampeangreb og skadedyr i korn bliver tabsvoldende, vokser ved tilførsel af stigende kvælstofmængder. Bedre dosering af gødskning kan formindske overgødskning og det deraf følgende behov for svampe- og insektbekæmpelse.

Udnyttelse og videre udvikling af metoder til vurdering af, om bekæmpelse af ukrudt, sygdomme eller skadedyr er rentabel, vurderes at rumme en mulighed for at reducere forbruget af bekæmpelsesmidler. Vurderes bekæmpelsen at være rentabel, kan det overvejes at anvende andre former for bekæmpelse f.eks. mekanisk ukrudtsbekæmpelse og i væksthuse at foretage biologisk bekæmpelse af insekter.

Endelig vurderes det, at mulighederne for at optimere sprøjtningerne endnu ikke er fuldt udnyttet. Mekanisk ukrudtsbekæmpelse samt fremkomsten af nye sprøjtetyper kan bidrage til nedsat anvendelse af bekæmpelsesmidler. Ligeledes kan udviklingen af nye biologiske bekæmpelsesmidler også bidrage til reduceret anvendelse af kemiske bekæmpelsesmidler primært i gartnerierhvervet.

Forbrugsreduktionen

Målsætningen i pesticidhandlingsplanen fra 1986 er, at det samlede forbrug af bekæmpelsesmidler skal nedbringes med mindst 25 pct. inden 1. januar 1990 og med yderligere 25 pct. inden 1. januar 1997.

Den første parameter til at vurdere udviklingen af forbruget af bekæmpelsesmidler er mængden af solgte aktivstoffer.

I tabel 1 er givet en oversigt over forbruget af bekæmpelsesmidler til landbrugsformål i 1990, 1991, 1992 og 1993, reduktionsmålene for 1990 og 1997, samt forbruget i referenceperioden 1981-85.

Tabel 1. Forbrug af bekæmpelsesmidler til landbrugsformål 1990-1993. Pesticidhandlingsplanens reduktionsmål for 1990 og 1997 er anført med fed skrift.

Hovedgruppe	Mængde aktivstoffer (tons)						
	Gnst. 1981-85	1.1.1990	1990	1991	1992	1993	1.1.1997
Ukrudtsmidler	4636	3477	3128	2867	2824	2632	2318
Vækstregulatorer	238	179	867	189	281	331	119
Svampemidler ¹⁾	1779	1334	1396	1426	1333	1033	890
Insektmidler ¹⁾	319	239	259	146	128	107	160
I alt	6972	5229	5690	4628	4566	4103	3487

¹⁾ Bejdsemidler ikke medregnet.

Sammenlignet med pesticidhandlingsplanens referenceperiode var forbruget af aktivstoffer til landbrugsformål i 1993 faldet med 41 pct. ud af det samlede fald i forbruget på 50 pct., der sigtes imod pr. 1.1. 1997.

En væsentlig del af denne reduktion skyldes et skift til midler, der er meget biologisk aktive, og som

følge deraf kan anvendes i meget lave doser uden, at miljøbelastningen dermed reduceres. Dette forhold afspejles imidlertid i behandlingshyppigheden.

Det skønnes dog, at braklægning af ca. 200.000 ha landbrugsjord også spiller en vis rolle for, at forbruget i 1993 var 10 pct. lavere end året før.

Den anden parameter for at vurdere udviklingen i